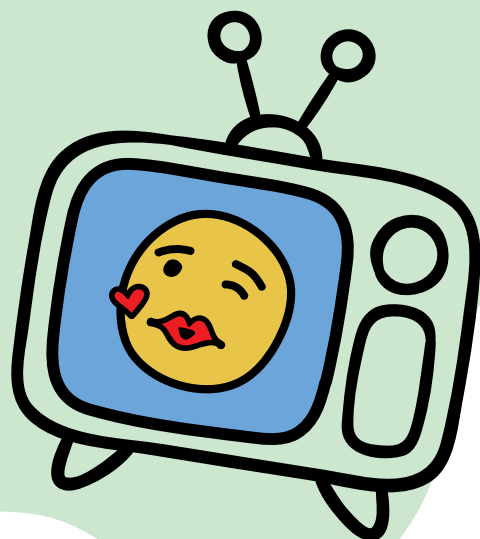

Dzejoļi par internetu

Šajā materiālā ir apkopoti **dzejoļi**, lai rosinātu klasē sarunas par **mobilo telefonu, internetu, datoru, drošību internetā, jēgpilnu interneta lietošanu, atkarībām un citiem mūsdienās nozīmīgiem jautājumiem**.

Kāpēc dzejoļi? Jo dzejoļi attīsta prātu, rosina iztēli, raisa idejas un vedina uz sarunu, pilnveido vārdu krājumu, stiprina koncentrēšanās prasmes, mazina bailes lasīt (teksti ir īsi), sniedz zināšanas, uzlabo atmiņu un rada daudz, daudz prieka. Lasiet, spēlējieties, runājiet par un ar dzejoļiem, jo dzeja ir zīmēšana ar vārdiem! Un kurš gan ir teicis, ka skaists dzejolis var būt tikai par sauli, jūru un ziediem?! Lasiet paši – arī par mobilo telefonu var būt īsta dzeja! Lai izziņas pilnas sarunas, jautājumi un atbildes, pārdomas un rīcība, sperot drošus soļus digitālā pasaulē!

15 idejas darbam ar dzejoļiem

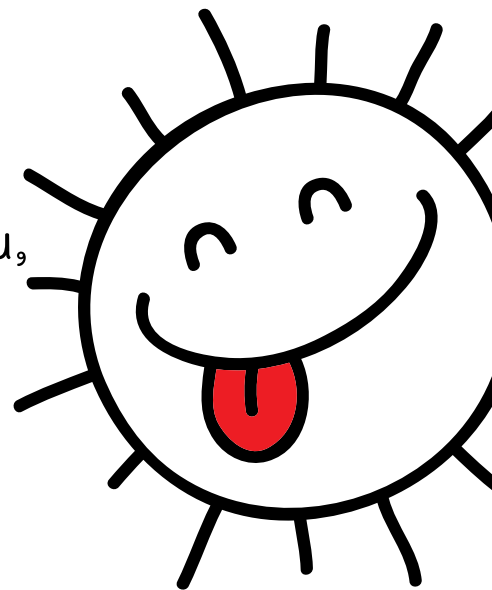
1. Lasiet dzejoli čukstus, skaļi, ātri vai lēnām, mainiet intonācijas (klasesbiedri ceļ emocijzīmes, kas norāda, kā dzejolis jāsaka).
2. Zīmējiet visu dzejoli vai aizstājiet dažus vārdus ar zīmējumiem.
3. Veidojiet plakātu, izmantojot attēlus no žurnāliem, vai radiet savu foto stāstu par dzejoli.
4. Izvēlieties virsrakstu un trīs rindas no dzejoļa, bet pārējās rakstiet paši.
5. Mainiet daļu vārdu dzejolī vai sajauciet esošos vietām. Spēlējieties ar vārdiem un skatieties, kā dzejolis mainās.
6. Atzīmējiet teikumu, vārdu salikumu, frāzi, kas dzejolī patīk vislabāk. Stāstiet, kad to varētu izmantot citā situācijā, izdomājiet kādu atgadījumu, kurā izvēlētajā frāze izskan.
7. Padomājiet, kas notika iepriekšējā dienā, kāpēc dzejolis radās? Kur tas tika uzrakstīts – uz avīzes lapas, maizes čeka, kurpju kastes. Pārrakstiet to piemērotā vietā.
8. Nosūtiet dzejoli vai tā daļu trim cilvēkiem. Kāpēc šo dzejoli sūtījāt tieši viņiem?
9. Nosakiet dzejoļa galveno domu. Pārrunājiet to.
10. Izvēlieties piecus vārdus no dzejoļa un skaidrojiet tos. Precīziem skaidrojumiem izmantojiet interneta resursus vai enciklopēdiju. Veidojiet dzejoļa skaidrojošo vārdnīcu.

11. Ikvienam skolēnam klasē uz muguras ar knaģi piespraudiet baltu lapu. Pēc dzejoļa lasīšanas skolēni brīvi pārvietojas pa klasi, viens otram uz muguras rakstot: to vārdu, ko no dzejoļa vēlas uzrakstīt tieši šim skolēnam; interesantāko vai smieklīgāko vārdu; vārdu, ko bija visgrūtāk izlasīt; jautājumu par dzejoli; vārdu, kas sākas ar to pašu sākuma burtu kā klasesbiedra vārds, u.c. Uzdevumu pielāgo stundas mērķim.
12. Dzejoli sagriež pa rindām, un skolēni pirms lasīšanas mēģina to salikt. Tad salīdzina ar oriģinālu. Vai arī pēc lasīšanas tiek iedots sagriezts dzejolis, un skolēni pēc atmiņas to atjauno.
13. Izveidojiet Bingo ar dzejoļa vārdiem. Ja klasē ir 20 skolēni, pietiek ar 5 kartīšu veidiem (izdrukājiet tos četros eksemplāros katru). Vienā kartītē tiek ietverti vārdi, kas ir dzejolī, pārējās kartītēs pievienojiet dažus vārdus, kuru nav dzejolī. Jo mazāki bērni, jo mazāks vārdu skaits kartītē. Tad lasiet dzejoli skaļi, bērni klausās un seko līdz vārdiem savā kartītē. Ja bērna kartītē ir vārds, kas izskan dzejolī, atzīmē to. Uzvar tas, kurš pirmais nosvītrojīs visus vārdus un sauc "Bingo".
14. Veidojiet Atmiņas spēli par dzejoli. Izvēlieties 15 vārdus no dzejoļa un ilustrējiet tos, aizstājiet ar fotogrāfiju. Pāri veido vārds un tā attēls, fotogrāfija. Kartītes izmērs ir 5 reiz 5 cm vai mazliet lielāks. Tad salieciet kartītes ar vārdiem un attēliem uz leju un spēlējiet Atmiņas spēli.
15. No dzejoļa var veidot arī Domino – ņemat taisnstūra formas kartītes, sadaliet tās ar līniju pa vidu un rakstiet pa vienam vārdam vai teikuma daļai kartītes labajā un kreisajā pusē. Tad sadaliet tās skolēniem un spēlējiet Domino.

Maija Laukmane

Sveiki, kā klājas?

Mans telefons fonā grib sauli pār jūru,
Bet es gribu monstriņu —
LIELU!

Mans telefons lūdz, lai fočēju kaijas.
Es fočēju dubļus uz ielas.

Mans telefons, jūtu, grib atpūsties reizēm
Un klusu pasēdēt plauktā.
— Nē, mīļais, — es saku, —
tava īstākā vieta
ir vienīgi manā plaukstā!

Mans telefons strādā, strādā un strādā —
es gādāju darbu pēc darba.

Draugu man daudz — tiem uzrakstu īsziņas,
kad pagalmā paeju garām.

Nav laika, nav laika, man telefons rokās —
TĀ ejot, redz vienīgi kājas...

Lūk, Tomiņš iet garām, iet Tomass un Kārlis.
Es rakstu: HEI, SVEIKI,
KĀ KLĀJAS?

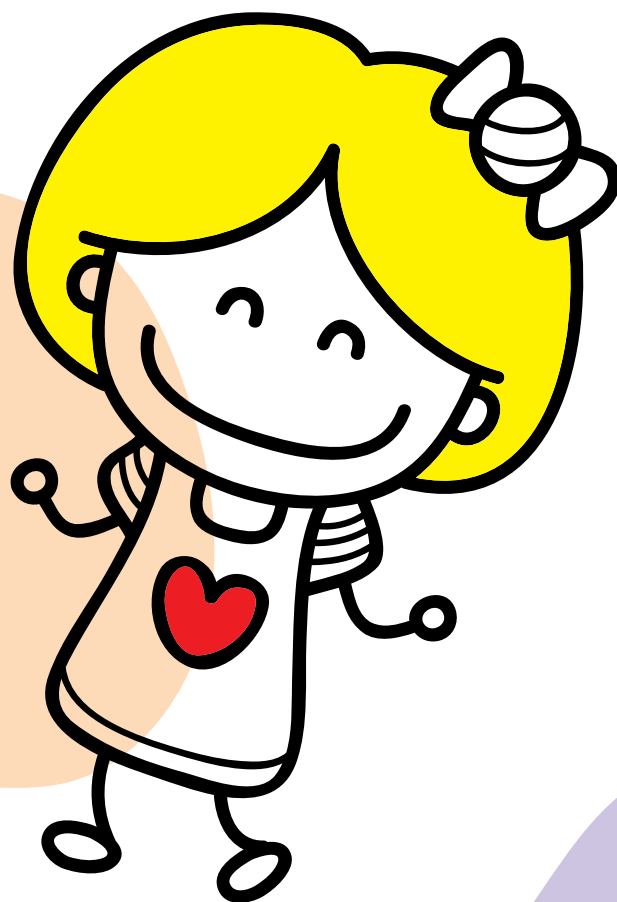
Anda Dēliņa

Dāvana

Tētis opim planšeti svētkos uzdāvināja.
Kā lai lieto dāvanu, opis nezināja.
Ja tas būtu āmuriņš, dēlītis vai skrūve,
Opim būtu saprotams – taptu jauna būve.

Omei smaidiņš vaigā, padomu dod viņa:
- Jāaicina palīgos būs tev mazmeitiņa!

Ieva Samauska

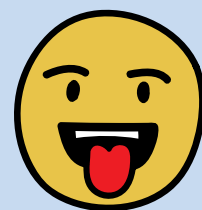
Pazudušais tētis

Tā kā tumšā, dziļā akā,
caurumā ne pārāk jaukā
mūsu tētis datorā iekrīt
ik pa brīdim un – netiek no tā laukā.
Sākumā pazūd acis, deguns,
ausis un pleci zust iekšā neapstājas,
vēl pēc pāris stundām var redzēt,
kā pēdējās pazūd arī kājas.

Un viss mūsu lielais un stiprais tētis
beidzot tajā kā atvarā nozūd –
mēs saucam un saucam viņu ārā,
bet sadzirdēt mūs laikam ir ļoti grūti.
Tad novijam stipru, stipru virvi,
metīsim iekšā, lai ķeras viņš klāt,
un velkam ar mammu abi šo laukā,
bet... reizēm gadās, ka nesanāk.

Anna Belkovska

ome vienmēr saka
ko tu vari tajā telefonā sēdēt
labāk iziesim ārā
labāk paskatīsimies ziņas

omei pašai ir telefons ar vadu
uz to zvana kaimiņu tantes
un vakaros mamma lai zinātu
ka omei viss labi

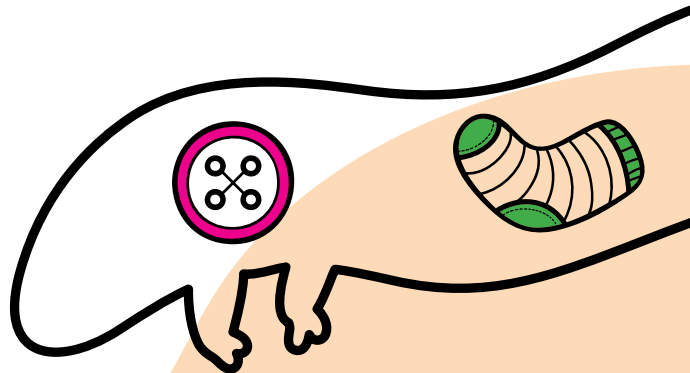
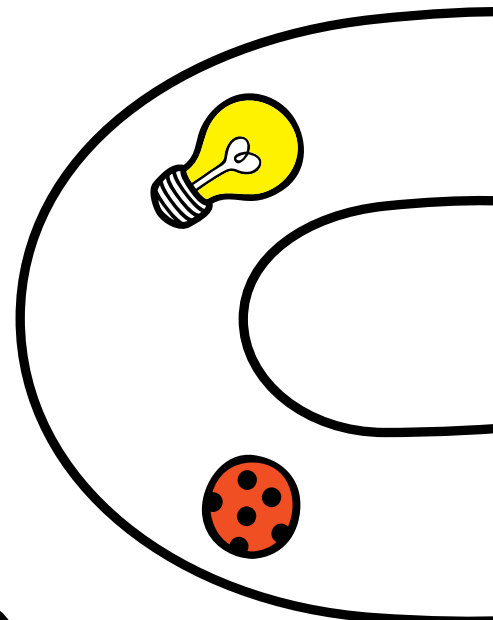
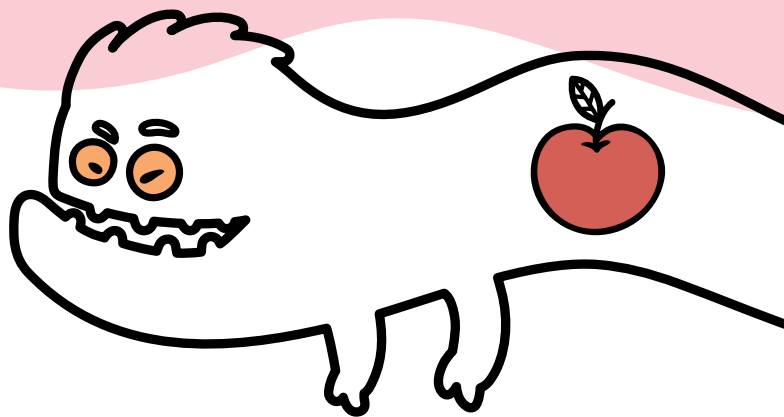
bet mammu kaitina
ka omi nevar sazvanīt
ja viņa ir veikalā vai tirgū
tāpēc uz Ziemassvētkiem omei uzdāvināja

telefonu mazu un melnu
ar lielām pogām
ekrānu vienā krāsā
un šausmīgu zvana toni

sākumā ome sprauslāja un šņāca
vienmēr aizmirsa telefonu mājās
tad saprata ka var runāt parkā uz sola
kamēr es smilšu kastē sēžu

viņa atklāja spēli
kur tārps ēd visu kas ceļā
es teicu omei ka tas nav tārps
bet gan čūska un spēle ir veca veca

bet ome sauc čūsku par tārpu
un spēlē katru dienu
ziņas palika neuzzinātas
vakar ome pidedzināja putru

Ērika Bērziņa (Mammas dzejoļi, Liels un mazs)

TV kaste

Reklāmas bērnus nomierina.

Reklāmas bērnus iemidzina.

Reklāmas bērnus ievilina.

Mammu, tev vajag to šampūnu,

Kas matus padara simt procentu stiprākus,

tad sasiesi matus mezglā

un vilksi mani augšā pa kalnu,

kad kājas tik ļoti slīd.

Mammu, tev vajag trenažieri,

kondicionieri, smaržīgo spilvenu

un to trauku mazgājamo mašīnu,

kurā ieliek traukus kopā ar galdu.

Kapēc mums nav otra naudas maka?

Kāpēc neņemam ātro kredītu?

Kāpēc nekrājam akcijas uzlīmes?

Reklāmas bērnus nomierina.

Reklāmas bērnus iemidzina.

Reklāmas bērnus ievilina.

Gribu nāriņu ar spīdīgu asti,

Bārbiju, supervaroni,

lego māju ar baseinu,

desmit pūkainus ponijus...

- Labāk padziedam! —

sauc mamma.

Izslēdzam TV kasti!

Mamma bērnus nomierina.

Mamma bērnus iepriecina.

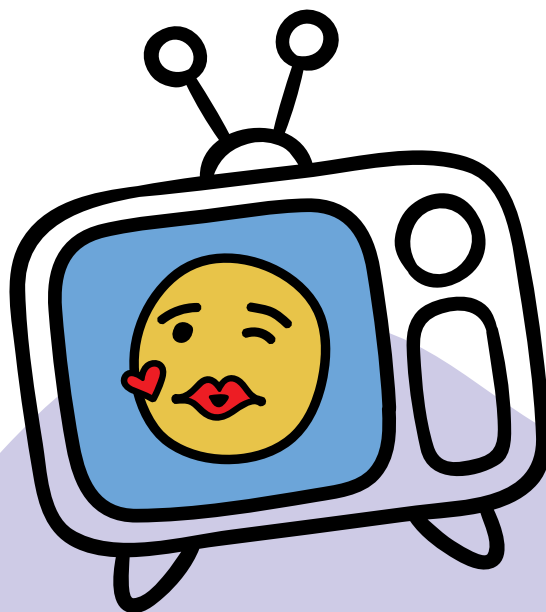
Mamma bērnus samīļo.

Kad tev būs daudz naudiņas,

labāk nepērc man neko.

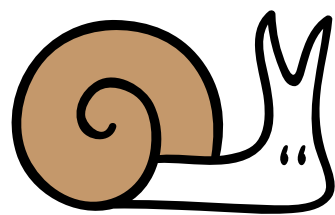
Tikai paņem opā

kā mazo brāli.

Contra (Visi ir visgudrākie, Liels un mazs)

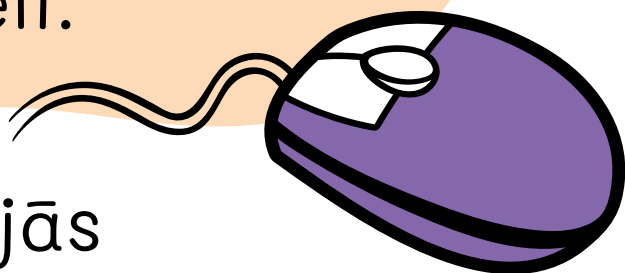
Bažīga gaidīšana

Gulta tā kā akmens cieta,
Miegs kā pazudusi čība,
Prātu jauc man citas lietas –
Rīt būs datorapmācība.

Sega klājas pārāk biezi,
saldi sapņi – salti meli.
Toties klasē rīt patiesi
satikšu es Miega Peli.

Datorpele mūsu mājās
atvelk miegu garā diegā.
Jūtu, jau ar vienu kāju
esmu laidies liegā miegā.

Contra (Visi ir visgudrākie, Liels un mazs)

Derīgais sūklis

Agrāk skolā sviedriem vaigā sūklim slapjam nācās rauties, taču tagad – mūsu laikā – tas var bezdarbībai ļauties.

Planšetdators nikni prasa skart ar lupatiņu maigu.

Ja ar pirkstu nāk un kasa, redzams ekrānā daudz traipu.

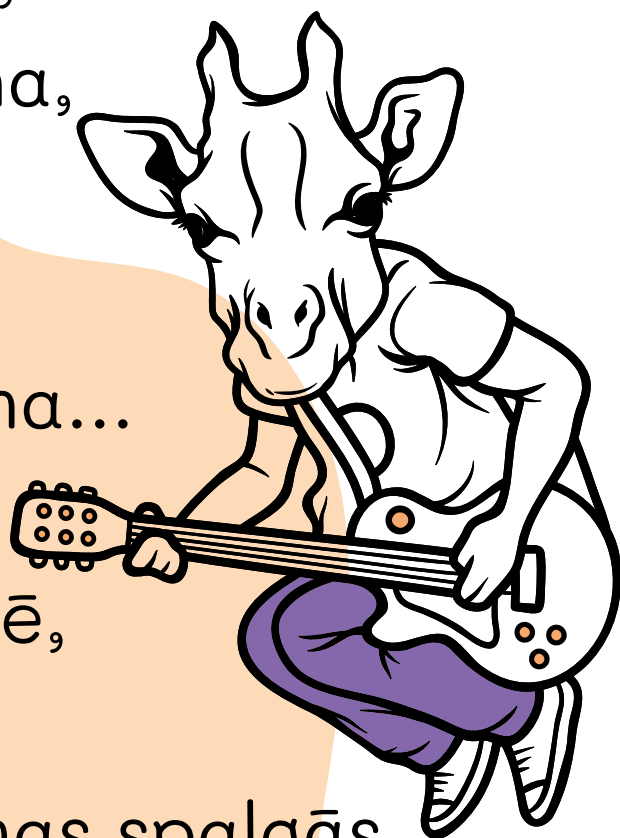

Contra (Visi ir visgudrākie, Liels un mazs)

Klases orķestris

Esam muzikanti braši,
mums ir instrumenti dažī –
dzindzina un spindzina,
žvadzina un kladzina,
ļerkstina un pļerkstina,
trallina un trillina,
dimdina un rībina,
burkšķina un purkšķina...

Katrs savā balsī taurē,
skolotāja solo aurē,
mums no viņas dziesmas spalīgās
viena rinda paliek galvā,
skan kā piedziedājums fonā:
– Neblenz savā telefonā!

Inese Zandere

(Līze analīze un citi slimnīcas skaitāmpanti)

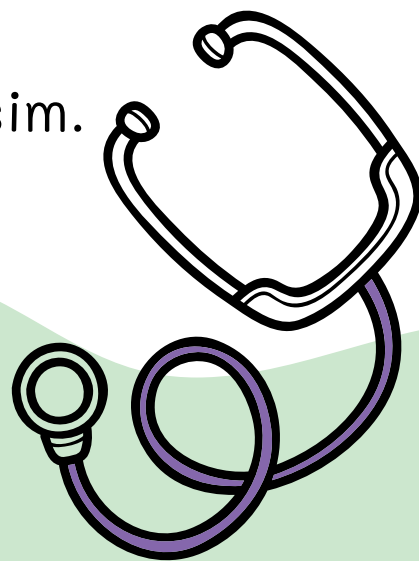
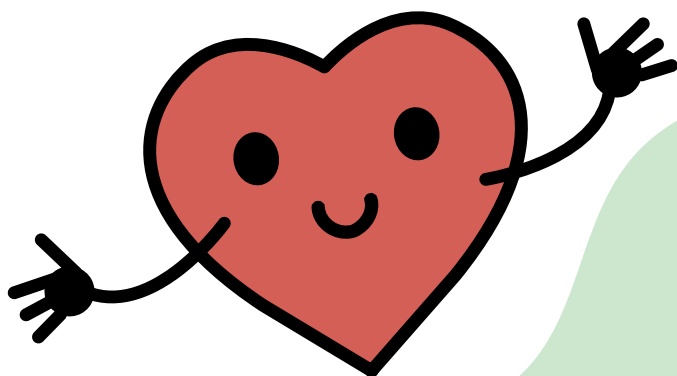

Ko saka Slimā Sirsniņa

Sirdīm telefona nav, nevar sazvanīties.
Tomēr Ārsts pie krūtīm liek mazu klausulīti.
Viņam Slimā Sirsniņa ausī iečūkst klusi:
— Spēka man ir pārāk maz! Esmu nogurusi...

Sirdīm arī roku nav, rakstīt neprot viņas,
vārdi skrien pa vadiņiem — raksta adatiņa.
Garu garu vēstuli Sirds grib Ārstam sūtīt:
— Nemierīgi pukstu! Tāpēc man ir grūti...

Savu bildi datorā Sirds kā draugam rāda:
— Esmu slima? Paskaties — kāpēc esmu tāda?
Visu saprot Dakteris:
— Darīsim, ko spēsim,
un šo Slimo Sirsniņu labi izārstēsim.

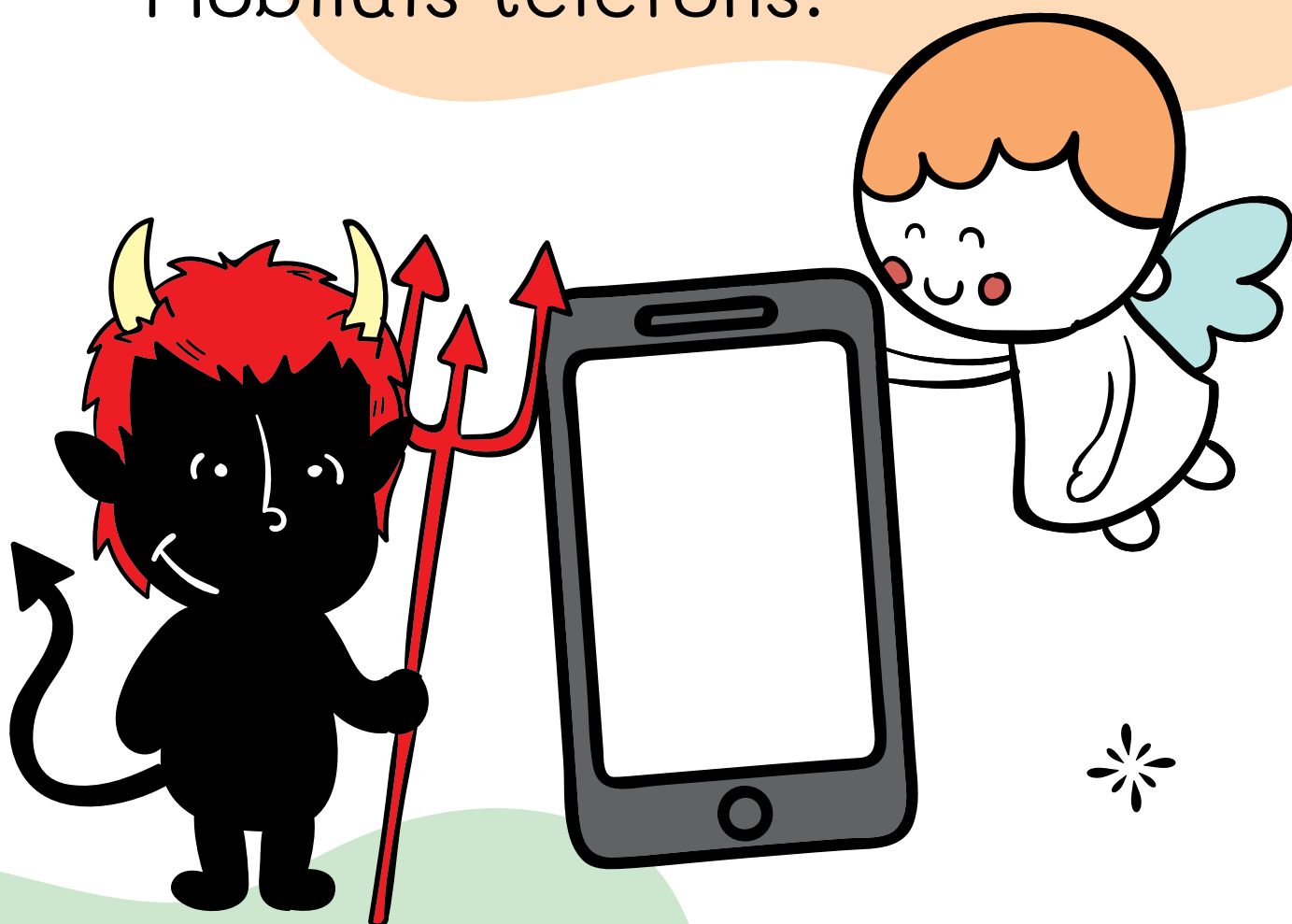
Matīss Eglītis (Garā pupa, 2019)

Mobilais telefons

Melns kā velns,
iegrebtas rētas.

Izpalīdzīgs kā eņģelis.

Cilvēces labākais izgudrojums
– Mobilais telefons.

Līdzfinansē Eiropas Savienības Eiropas
infrastrukturās savienošanas instruments

Ienāc un uzzini vairāk!

DROSSINTERNETS.LV

Ko nedrīkst teikt svešiniekam?

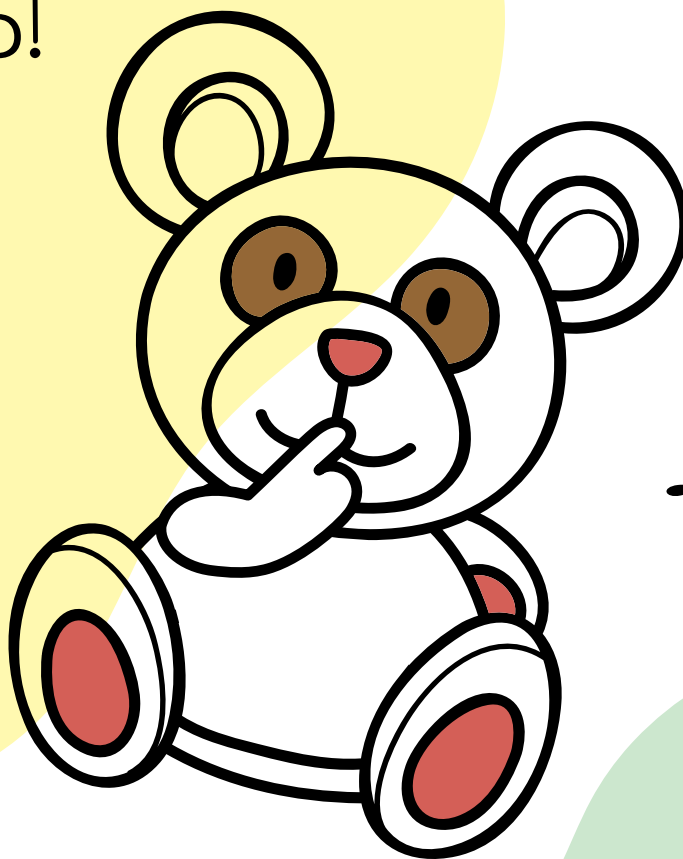

Kāds internetā saka: – Hei!

* Kurā bērnudārzā vai skolā ej?

Tad zini, ka tam nedrīkst teikt neko,

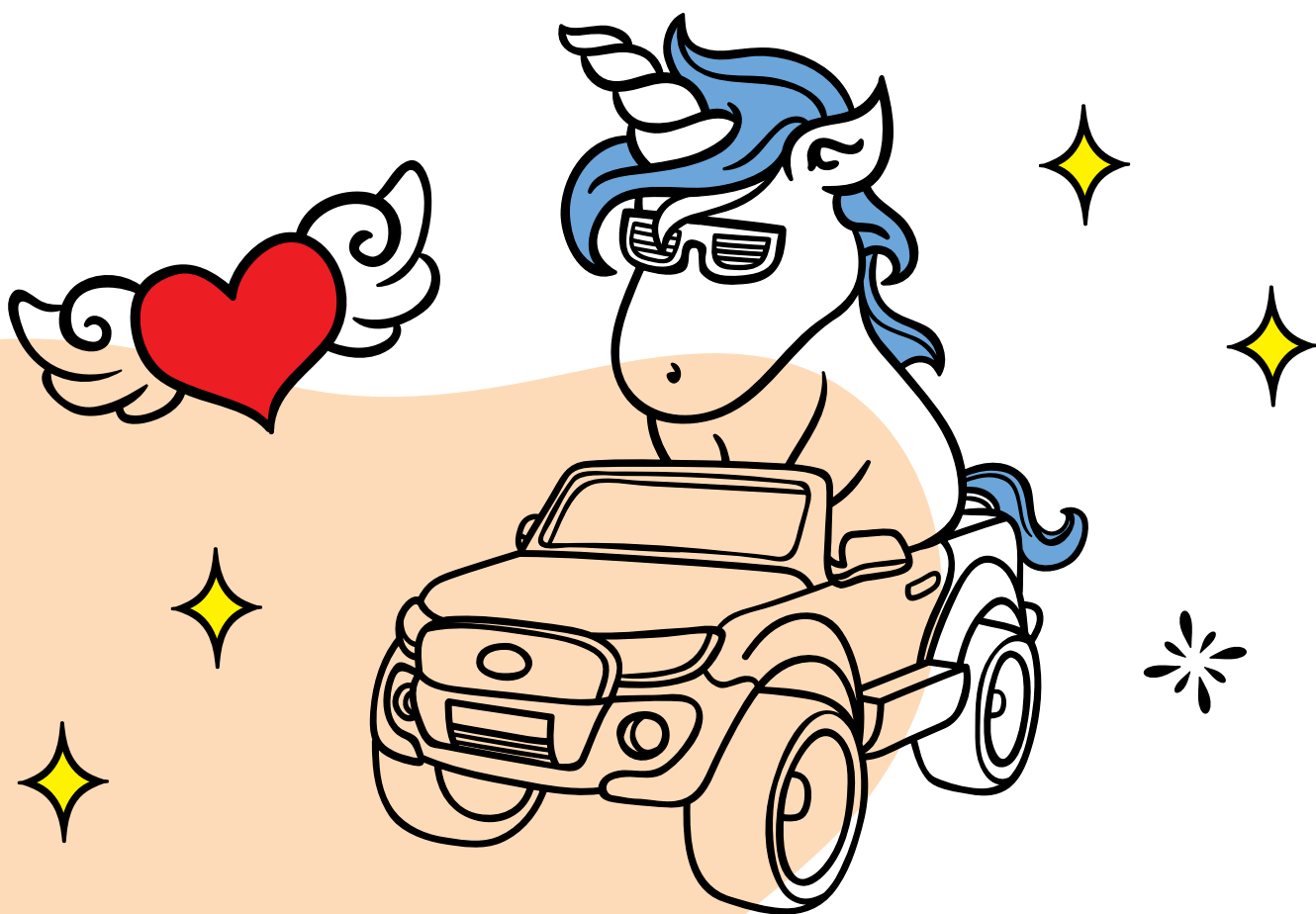
Ne sūtīt vārdu, adresi,
ne foto, video!

Supervaroņi internetā

Kas internetā var būt mānīgs?

Netici visam, kas ekrānā,
Planšetē, kino vai reklāmā –
Palauzi galvu un padomā pats,
Vai tik Tev nestāsta pasakas?

Supervaroņi internetā

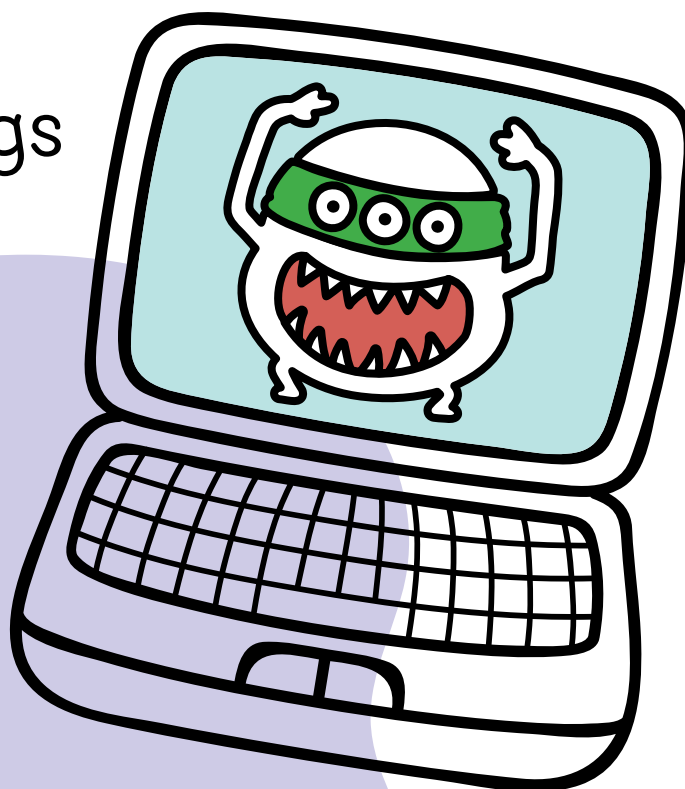
Kad saukt palīgā pieaugušo, kam uzticies?

Lielie zinās Tev pastāstīt,
Kas internetā drošs ir, ko vari
apskatīt.

Jautā tiem arī, kad pēkšņi
ir ups –

Ekrānā aizdomīgs
gadījums!

Supervaroņi internetā

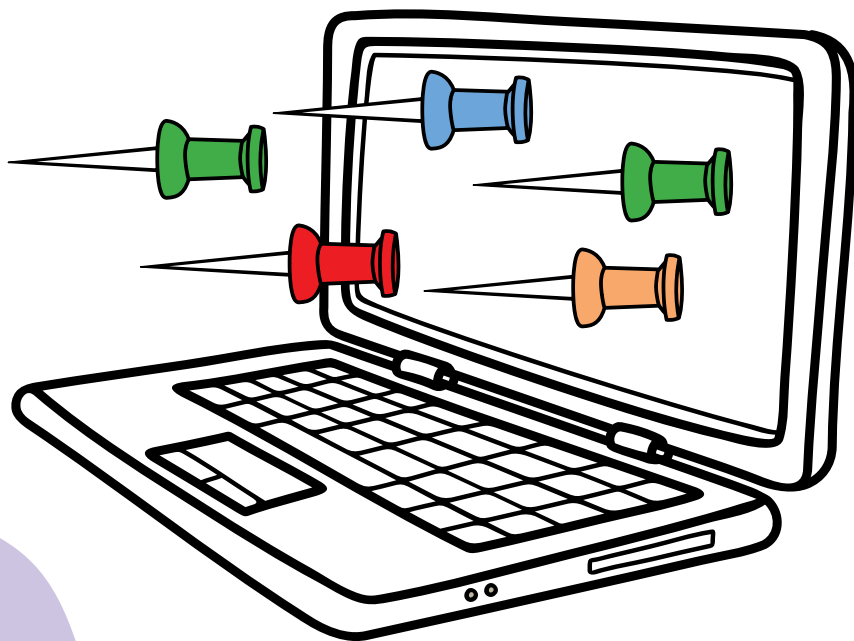
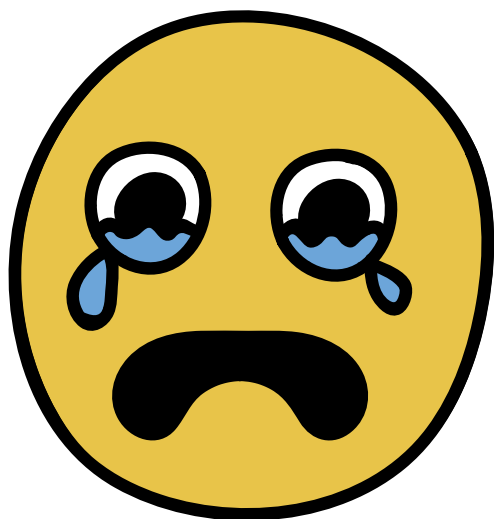
Kā uzvesties internetā?

Kad ar citiem sazinies,

Vienu lietu atceries:

Apvainojums sāp ikvienam –

Arī interneta biedram.

Supervaroņi internetā

Kā internets var palīdzēt?

Atceries, internets grib būt
Tavs draugs,

Kopā ar viņu Tev zinības augs:

Kurš uzvar sportā vai kā
uzcept picu –

Super, ka uzzināt vari to visu!

